

**HARJU MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2018. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Põhilised tegevussuunad	4
2. Juhtimine	5
2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud	5
2.2 Eelarve.....	6
2.3 Projektid	7
2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng	8
2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest	8
2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused	10
2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised	10
2.4.4 Erialahariduse omandamine	11
2.4.5 Töötajate tunnustamine	11
2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine	11
2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele	13
2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas.....	13
3. Kogud komplekteerimine ja töötlemine	14
4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	15
4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine	15
4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused.....	15
4.3 RVL teenindus.....	16
4.4 Laste- ja noorteteenindus	16
4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine.....	16
4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine	16
4.4.4 Laste- ja noorteüritused	17
4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused	18
4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond	18
4.6.1 kohalikul tasandil	18
4.6.2 riiklikul tasandil.....	19
4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.....	19
4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele	19
4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded.....	20
4.9 Andmebaasid.....	21

5. 2019. aasta tegevused	22
LISA 1. Personali koolitus	22
LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised.....	23
LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid.....	23
LISA 4. Laste ja noorteüritused	23
LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine.....	29

Harju maakonna rahvaraamatukogude aastaaruanne 2018

Tabel 1

Maakonna/li nna nimi	Elanike arv (01.12.1 7)	KOV-de arv maakonn as	Üldkasutatav ate raamatukogu de arv	Harukogu de arv	Teenindus punktide arv*	Kokku
Harju maakond	161141	15	35	21	2	58

Üldkasutatavate raamatukogude arv: seisuga 31.12.2018 oli maakonnas 35 munitsipaalraamatukogu, 21 haruraamatukogu, 2 teeninduspunkti.

1.Põhilised tegevussuunad (rahvaraamatukogude statistilise aruandluse korraldamine ja tegevuse analüüsimine, RaRS § 5(5) 3

Korraldati Harju maakonna rahvaraamatukogude 2017. a statistiliste aruannete vastuvõtmine, koostati maakonna 2017. a koondaruanne. Aruanne avaldati raamatukogu kodulehel <http://www.hcl.ee/aruanded>

Raamatukogude põhilised tegevussuunad olid: kogude korrastamine, teenuste turundus, koostöö erinevate organisatsioonide ja mittetulundusühingutega, tegevuse analüüsimine. Viimsi vallaraamatukogu koostas arengukontseptsiooni uutes ruumides.

2018. aasta ürituste põhiteemad:

Raamatukogude juubelid:

Kose vallas tähistasid 3 raamatukogu avamise aastapäevi: 110 aastat möödus Kose raamatukogu, 100 aastat Habaja ja 90 aastat Ardu raamatukogu tegevuse alustamisest.

Euroopa kultuuripärandi aasta

Korraldati mitmesuguseid üritusi ja näitusi. Näiteid :

Harju Maakonnaraamatukogus toimunud näitused:

Keiu Kullese näitus „Lummavad kihelkondlikud ehted“, millele järgnes autori loeng, mis andis ülevaate eheteloomise ajaloo.

Helisalvestiste näitus „Üleilmne koorimuusikapäev“.

Näitus“ Alvar Aalto 120“.

Näitus „28. oktoober- rahvusvaheline animapäev“.

Kersti Lepiku fotonäitus „Poolsada hiidrahn Harjumaal“.

Harku raamatukogu algatas kohalike elanike oma aleviku fotomaterjalide kogumise, pannes aluse aleviku fotoarhiivile, toimus fotonäitus „Harku aleviku lood ja pildid“ ja kohtumine ajaloolase Jüri Metsaluga teemal „Kohapärimuse olemusest Harku aleviku näitel“.

Saku Vallaraamatukogus koguti materjale raamatu „Sada Saku lugu“ koostamiseks.

EV 100 tähistamine

Näiteid:

Harju Maakonnaraamatukogus toimus EV100 tähistamiseks väljapanekute ja viktoriinisari „Kas tunned Harjumaad?“

I Kuusalu ja Loksa

II Viimsi ja Jõelähtme

III Anija ja Raasiku

IV Keila linn 80

Näitused :

Kiwanise heategevuslike nukkude näitus „Sada sõpra“.

Vabariiklik rändnäitus „100 lapivaipa. Minu Eesti täna“.

Peeter Langovitši fotonäitus „Tagasivaade. Muutuste aeg“.

Helle Perensi, Beata Vessarti, Raili Vinni, Margus Rebase ja Rein Einasto paekivist inspireeritud kunstinäitus „Paekivi ilu“.

Jätkati laste- ja noorte kunstiprojekti „Noor loo, too kunst raamatukokku“.

Eesti Keraamikute Liidu aastanäitus „100 taldrikut“.

Lasteaed MIKI Jaama tänava maja laste loomingu näitus kingituseks Eesti Vabariigile „Palju õnne, Eesti. 100 kunstitööd“.

Maardu Linnaraamatukogu loominguulise projekti teemaks oli Maardu ja Eestimaa. Kirjutati luuletusi ja laule üritustel ettekandmiseks.

Viimsi Vallaraamatukogus olid kohtumised Eesti Vabaõhumuuseumi teadusdirektori, raamatu "Eesti argielu" autori Heiki Pärdisa, Jaak Juskega, Rein Veidemanniga, Ahto Kaasikuga, Sirje Kiiniga ja Tiit Kändleriga.

2. Juhtimine**2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud:**

Muutused raamatukogude võrgus:

1. jaanuarist 2018. a liitusid Kernu vald, Nissi vald, Saue vald ja Saue linn üheks omavalitsusüksuseks. Valla nimeks on Saue vald.

Saue valla 8 raamatukogu töötasid 2018. aastal iseseisvate raamatukogudena (Kernu, Laitse, Riisipere, Ruila, Saue Vallaraamatukogu, Saue Linnaraamatukogu, Turba, Ääsmäe).

1. jaanuarist 2018.a liitusid Keila vald, Vasalemma vald, Padise vald ja Paldiski linn üheks omavalitsusüksuseks. Valla nimeks on Lääne-Harju vald. Paldiski Linnaraamatukogu nimeks sai Lääne-Harju Valla Raamatukogu.

Lääne-Harju valla 8 raamatukogu töötasid 2018. a iseseisvate raamatukogudena. (Harju-Risti, Klooga, Lehola, Laulasmaa, Padise, Paldiski Linnaraamatukogu, Rummu, Vasalemma). Vallaraamatukogu ja haruraamatukogude süsteem alustab tegevust 01.01.2019.

1. juunist 2018 suleti Kuusalu vallaraamatukogu Hirvli ja Viinistu haruraamatukogud.

Viimsi Vallavolikogu otsusega asutati 01.10.19 vallaraamatukogu uus harukogu Püüsi Raamatukogu, mis töötab nii rahva- kui kooliraamatukoguna ja avati küllastajatele 2019. aasta jaanuaris .

Raasiku Vallavolikogu võttis 11. septembril 2018. a vastu otsuse nr 47, millega korraldatakse alates 01.01.2019. a valla raamatukogude töö ühtse juhtimise alla. Raasiku vallavolikogu 11.09.2018 määruse nr.15 kohaselt muutuvad Pikavere ja Aruküla raamatukogu alates 01.01.2019. a Raasiku raamatukogu (alates 01.01.2019. a uue nimetusega Raasiku Valla Raamatukogu) haruraamatukogudeks. 2019. a alguses koosseis muutub: Pikavere raamatukogu vanemraamatukoguhoidja koosseis väheneb 0,75-ni. Aruküla raamatukogu vanemraamatukoguhoidja koosseis väheneb 0,75-ni.

Seoses Aruküla raamatukogu senise juhataja töölt lahkumisega oli Aruküla raamatukogu 2018 7 kuud avatud 5 päeva nädalas senise 6 päeva asemel.

Koosseis suurenes Viimsi vallaraamatukogus 1,5 koosseisüksuse võrra, Peetri haruraamatukogus 0,25 koosseisüksuse võrra.

Viimsi raamatukogu lahtiolekuaegu pikendati kolmel nädalapäeval 1 tunni võrra.

Klooga raamatukogu oli 2018. a avatud 10 tundi nädalas, teenindas Paldiski Linnaraamatukogu töötaja.

Kernu raamatukogu lahtiolekuaeg vähenes, 0,4 ametikoha koormusega teenindasid Ääsmäe raamatukogu töötajad.

Saku raamatukogus koondati 0,2 raamatukoguhoidja ametikohta.

Saue Linnaraamatukogus koondati 1,0 raamatukoguhoidja ametikohta.

Vasalemma raamatukogu oli seoses töötaja õppimisega avatud 2018. aasta viimases kvartalis senise 6 päeva asemel 3 päeva nädalas.

Raamatukogu nõukogud olid 8-s raamatukogus.

Nõukogude koosolekud toimusid Jüri, Kiili, Saku, Viimsi, Riisipere, Turba raamatukogudes. Arutati tegevuskava koostamist, eelarvet, ürituste läbiviimist.

Koosolekuid ei toimunud Kosel, Vaidas.

Harju Maakonnaraamatukogu nõukogu uus koosseis kinnitati 31.01.2019. 2018. a raamatukogu nõukogu ei töötanud.

Ühinenud Saue valla raamatukogutöötajate ühisnõupidamisi toimus 3, ühisnõupidamised toimusid ka Lääne-Harju vallas. Uute ühendvaldade raamatukogudel on palju probleeme ning hästi ja koos toimivaid raamatukogusüsteeme veel ei tekkinud.

2.2 Eelarve

Tabel 2

Põhieelarve	Seisuga 31.12.17. €	Seisuga 31.12.18 €	Muutus %
Eelarve kokku	3 026 856	3 340 024	+10,3
sh keskraamatukogu	385 483	420 720	+ 9,1
sh. keskraamatukogu KOV	311 691	332 644	+ 6,7
Personalikulu	1 803 007	2 045 978	+13,5
sh keskraamatukogu	231 882	263 451	+13,6
sh keskraamatukogu KOV	171410	189 600	+10,6
Komplekteerimiskulu	564 123	579 713	+2,8
sh KOV-lt	347 197	355 903	+2,5
sh riigilt	216 407	223 354	+3,2
sh keskraamatukogu	26 257	27 119	+ 3,2
sh KOV-lt	12 937	13 494	+ 4,3
sh riigilt	13 320	13 625	+ 2,3
Infotehnoloogiakulu	83 711	79 671	-5,0
sh keskraamatukogu	4 950	4 458	- 11,0

Harjumaa valdade raamatukogud osalesid maakondlike ülesannetega seotud ülesannete täitmise majandamiskulude katmiseks summas 6342 eurot

2.3 Projektid

Tabel 3

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
Harju Maakonnaraamatukogu			
Koolitusprojekt „Kuidas paremini mõista tänapäeva noori“ Kultuuriministeerium	Märts 2018	600	1042
Jätkus 2017 alanud projekt „Noor loo, too kunst raamatukokku“	2018	Toetus saadi 2017 aastal	120
Laste suvelugemise projekt	01.06.2018- 15.08.2018	300	300

Kose raamatukogu			
Huviringi – LUGEMISRING Toetaja: Kose Vallavalitsus	01.01.2018- 31.12.2018	5778	6800
Maardu Linnaraamatukogu			
Projekt Eesti vabariik 100. Mu isamaa mu õnn ja rõõm. Toetaja: Maardu Linnavalitsus	01.01.2018- 24.02.2018	430	430
Projekt Jõulu rahvakombeid muinasjutu kaudu Toetaja: Maardu Linnavalitsus	01.12.2018- 31.12.2018	380	380
Raasiku raamatukogu			
Nutiakadeemia raamatukogude eri (Vaata Maailma SA)	01.03-31.11	Tahvelarvuti Lenovo 10"	0
Kunst raamatukokku - Noor loo, too kunst raamatukokku. (Tallinna Keskraamatukogu)	1.09 – 01.12.2018	780	856
Suvelugemine 2018 - Raamat rokib Toetus kohalikele ettevõtetele	01.06- 31.08.2018	400	550
Lugemisprojekt Minu väike raamatukogu (oma eelarvest)	01.0918- 12.06.19	100	100
Saku raamatukogu			
Raamatukogud –muuseumid – noored Raamatukogu eelarve vahendid	2018		
Kunst raamatukokku Raamatukogu eelarve vahendid	2018		
Viimsi raamatukogu			
Projekt Viimsi Raamatukogu maskott VIMPSIK loomine Toetaja: Viimsi Vallavalitsus	01.03. - 01.11.2018	250	1000
Projekt VII laste suvine võistluse lugemine Toetaja: Eesti Kultuurkapital Toetaja: Viimsi Vallavalitsus	04.06. - 17.08. 2018	600	1500
Projekt noorte Viimsi fotograafide näitus Lumehelk Toetaja: Viimsi Vallavalitsus	11.12.2018.- 10.01.2019	150	450

Projektid täitsid kavandatud eesmärgid ning osaliselt ei vajanud toetust väljastpoolt raamatukogu eelarvet.

Harju Maakonnaraamatukogu koolitusprojekt täitis koolituse eesmärgi erialase pädevuse tõstmiseks koos noortega. Noorte kunstiprojekti raames toimus 9 noorte autorite näitus. **Kose raamatukogu** huviringi projekt oli kolmes raamatukogus: Kose, Kose-Uuemõisa, Ardu. **Raasiku raamatukogu** Nutiakadeemia raamatukogude projekti käigus koolitati raamatukoguhoidjaid, kes nõustasid/koolitasid oma raamatukogus täiskasvanuid nutiseadme kasutamisel. Tegevuste läbiviimiseks anti raamatukogu kasutusse tahvelarvuti. Projekti tulemusena laines piirkonnas nutiseadmete kasutamise oskus vanemaealiste hulgas. Kunst raamatukokku projekti tulemusena on Raasiku põhikoolis õppivatel lastel suuremad võimalused eksponeerida oma kunstitöid raamatukogu lasteosakonnas. Kõik näitused ja

üritused leidsid kajastust sotsiaalmeedias ja kohalikus valla ajalehes. Kohalike noorte aktiivne tegevus toob raamatukokku rohkem lugejaid ja liidab kogukonda. Esmakordselt toetasid kohalikud ettevõtted Suvelugemise lõpupeo korraldamist.

2.4 Personali koosseis, juhtimine ja areng.

Töötajate vahetused toimusid Harju Maakonnaraamatukogus, Kostivere raamatukogus (2 korda), Klooga, Paldiski Linnaraamatukogus, Vasalemma, Kuusalu Vallaraamatukogus, Aruküla, Raasiku, Kernu, Viimsi Vallaraamatukogus.

Kaadrivahetus raamatukogudes oli varasemast suurem, eriharidusega töötajate leidmine kohtadel oli keeruline ja sageli võimatu.

Raamatukoguhoidjate koosseis on peaaegu sama mis 2017. a. 2017. aastal töötas osalise koormusega 24,2% raamatukoguhoidjatest. 2018. a töötas osalise koormusega 28,0% raamatukoguhoidjatest.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest (erialane nõustamine ja raamatukogutöötajate täienduskoolituse korraldamine, [RaRS § 5\(5\) 4](#)).

Lisa 1

Koolituste arv 270, koolitustundide arv 2748.

Koolitusteemadeks olid peamiselt erialased ja eriala toetavad teemad. Koolitusvajadus on tulenenud töötajate pädevuse tõstmisest.

Erialased koolitused, seminarid, konverentsid, õppepäevad

Eesti Raamatukoguhoidjate XI kongress „Raamatukogu on vabadus“

Eesti Rahvusaraamatukogu 100. aastapäeva rahvusvaheline konverents

„Soovitusindeksi seoseid raamatukogu mõjustandardiga“

„Raamatukogu kutsestandardid, kutseandmine ja kutsesüsteem –uuendused“

„Raamatukoguteenuste disain ja juhtimine“

Aleksander Sibula erialapäev: „A.H. Tammsaare -140“

Seminar „Raamatukogu, muuseum, noored“

BibliCamp 5 „Sotsiaalmeedia raamatukogus“

Kutsekoja konverents: „Kutsesüsteem 20: kas jälle muudame?“

ERÜ noorteklubi talveseminar „Sotsiaalmeedia turundus mäluasutustes“

Mõttetalgud „Lugejate raamatukogu“

Kõnekoosolek „Raamatukogud kultuuris“

ERÜ maaraamatukoguhoidjate suveseminar Valgas

Rahvaraamatukoguhoidjate suveseminar Saaremaal

Organisatsioonikultuur

„Töölepingute sõlmimine, muutmine ja lõpetamine“

„Isikuandmete kaitse raamatukogus“

„Andmekaitse seadust tutvustav koolitus“

„Allasutuste juhtide korruptsioonialase teadlikkuse tõstmise koolitus“

„Arenguveestluste tulemuslik läbiviimine“

„Ajajuhtimise koolitus“

„Hea klienditeenindus“

Infopädevus

„E-kodaniku juhendajate koolitus“

„Nutu Akadeemia koolitus“

„Office 365 meilikeskkonna koolitus“

RIA „Infoturbe koolitus“

Kultuuripärand

„Harjumaa kultuurilugu ja mõisad“

Emakeelepäeva konverents „Kas rahvuslik intelligents eemaldub eesti keelest?“
 Euroopa kultuuripärandi aasta ametliku programmi konverents „Eesti usk“
 „Vaimne pärand meie ümber – kuidas seda märgata ja hoida“

Lasteteenindus

„Lugemisprogrammi „Aitan last raamatute juurde“ koolitus“
 Lastekirjanduse aastakoosolek ELK
 Lasteraamatukoguhoidjate suveakadeemia
 Lasteraamatukoguhoidjate päev Raplas
 Lasteteeninduse toimkonna kogemuste tuur Jüri raamatukogus

Kirjandus

„Laps kirjanduses“ jätkukoolitus
 „Biblioteraapia kasutamise võimalustest
 Seminar „Algupärane lastekirjandus“

Psühholoogia

„Isemoodi laps ja eriline laps“
 „Kuidas paremini mõista tänapäeva noori“
 „Suhtlemine konfliktsetes olukordades“
 „Kuidas suhelda nutivabalt nutipõlvkonnaga?“
 „Teadliku muutuse kunst“

Täiskasvanuharidus

Toimus piirkondlik seminar „Elukestva õppe edendamine koostöös raamatukogudega.
 Turundus ja kommunikatsiooni võimalused raamatukogus“

ANDRAS XVI Täiskasvanud õppija foorum „Õppimine – kingitus iseendale ja 100-aastasele Eestile“

Lisaks erialastele täienduskoolitustele osaleti tööohutuse, tuleohutuse, õiguslaste, esmaabi ja töökorralduslikel koolitustel. Koolitusi korraldasid ka kohalikud omavalitsused aktuaalsetel päevakajalistel teemadel. Osa võeti emakeele ja oskuskeele päevadest. Infopäevi korraldasid kirjastused Avita, Rahva Raamat, Koolibri.

Mitmes raamatukogus tegutses kirjandusring nii lastele kui täiskasvanutele. Enesetäiendusele aitasid kaasa ajaloo-, koduloo- ja keeleringidest ning mitmesugustest õpitubadest osavõtt. Ekskursioonidel tutvuti paikkondade ajaloo- ja kultuuripärandiga. Tutvumiskäikudel teistesse raamatukogudesse vahetati töökogemusi. Anija Valla Keskraamatukogu töötajad käisid õppereisil Helsingis Kallio ja Kirjasto 10 raamatukogudes. Viimsi raamatukogu töötajad külastasid Soome raamatukogusid, mis asuvad kaubanduskeskustes (Iso Omena, Sello raamatukogu) ja Oodi kogemuste saamiseks. Jüri raamatukogu töötajad külastasid Stockholmi Rahvusraamatukogu.

Sisekoolitustel, peamiselt valla raamatukogude osalusel, lahendati olulisi erialaseid probleeme ja jagati koolituskogemust erinevatel teemadel.

Veebikoolitused on hea võimalus end täiendada erinevatel teemadel, nt. tööseadusandluse muudatused, infopädevus jms.

Koolitustest osavõttu takistasid vähesed finantsilised vahendid. Ka on raske leida koolituspäevaks asendajat selleks, et mitte raamatukogu sulgeda.

Koolitusi pakkusid BCS Koolitus, Eesti Rahvusraamatukogu, Eesti Lastekirjanduse Keskus, ERÜ sektsioonid, Tallinna Ülikool, Tallinna Keskraamatukogu, Tartu Oskar Lutsu nimeline Linnaraamatukogu, Kiisa Koolitused OÜ, KPMG, Koiv Invest OÜ, ETKA Andras, Tallinna Kirjanduskeskus, Eesti Kirikute Nõukogu, Vaata Maailma OÜ, Kirjastused Avita, Rahva Raamat, Koolibri.

2.4.2 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused.

Tabel 4

Koolituse aeg	Koolituse teema	Koolitaja	Koolituse maht/kestus	Raamatukogu hoidjate arv/ KOV-de arv	Eelarve/Koolituseks kulutatud summa
20.03.2018	Kuidas paremini mõista tänapäeva noori	OÜ Kriisa Koolitused	6 t	38	1042
24.05.2018	Õppepäev Tartus ja Tartu maakonnas	Harju maakonna raamatukogu	10 t	34	1008
2018	E-kodaniku juhendaja koolituse koordineerimine	BCS Koolitus AS, Eesti Rahvusraamatukogu	16 t	64	Rahastaja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Euroopa Sotsiaalfondi toetuskeemist „Digitaalse kirjaoskuse suurendamine“
28.11.2018	Rühmakoolitus raamatukoguhoidjatele koordineerimine	ETKA Andras	6 t	4	0

Korraldati 4 koolituspäeva, kokku osalejaid 140.

20.03.2018 koolituse eesmärk oli teadvustada noorte rolli ühiskonnas. Mõtelda noortega ühiste ressursside ja kultuuriväärtuste üle, osata toime tulla erinevate käitumisprobleemide ja erivajadustega noortega. . Koolitusel osalejad tõstsid oma erialast kompetentsi töös noortega raamatukogus.

24.05.2018 Õppepäev tutvumaks Tartu Linnaraamatukogu teenuste ja tegevustubadega.: 3D printimine, filmi-ja slaidiskannerid, seemneraamatukogu jm. Koolituse eesmärk oli tutvustada võimalusi raamatukoguteenuse kaasajastamiseks ja mitmekesistamiseks.

Kultuuriloo teemal külastati Alatskivi lossi ja Alatskivi Looduskeskust.

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ettekanded, loengud, koolitused.

Anija külaraamatukogu töötaja viis aasta jooksul läbi koolitusi erinevatele sihtgruppidele Anija mõisa loodusrajal.

Kose raamatukogu töötaja tegi ettekande volikogu kultuurikomisjonis Kose valla raamatukogude olukorrast, koostas stendiettekande Kose raamatukogu ajaloost.

Kose raamatukogu töötaja koostas artikli ajakirjas NUKITS lastetööst Kose raamatukogus viimasel viiel aastal.

Ardu raamatukogu töötaja tegi ettekande Ardu raamatukogu ajaloost raamatukogu sünnipäeva tähistamisel.

Habaja raamatukogu töötaja tegi ettekande Habaja raamatukogu ajaloost raamatukogu sünnipäeva üritusel.

Turba raamatukogu töötaja käis rääkimas raamatukoguhoidja tööst ja selle eriala õppimisvõimalustest tänapäeva Eestis Turba kooli 4. klassi õpilastele.

Saku Vallaraamatukogu töötaja: Arengukava täitmine 2017: ettekanne Saku valla arenguseminaril. Koduloo-wiki: ettekanne Saku valla allasutustele.

2.4.4 Erialahariduse omandamine. Nimetada töötajate arv, kes omandavad erialaharidust, sh eraldi nimetada, kui palju töötajaid õpib bakalaureuseõppes, kraadiõppes, kutseõppes, sh esitada õppeasutuse nimetus.

Jõelähtme Valla Keskraamatukogu üks töötaja õpib Eesti Rahvusraamatukogus alates 2018. a oktoobrist kutseõppes.

Jüri raamatukogu kaks töötajat õpivad Tallinna Ülikooli Digitehnoloogia Instituudis infotehnoloogia bakalaureuseõppes: 1. ja 2. kursusel.

2.4.5 Töötajate tunnustamine.

Kohaliku omavalitsuse tänukirjadega tunnustati töötajaid Kose vallas (5 töötajat), Raasiku vallas, Lääne-Harju vallas, Maardu linnas. Viimsi raamatukogu direktor pälvis ERÜ tunnustusena Ivi Tingre sõrmuse. Kose raamatukogu direktor pälvis valla teeneteplaadi. Harju Maakonnaraamatukogu esitas Kultuurkapitali Harjumaa Ekspertgrupile tunnustamiseks 1 töötaja Harju Maakonnaraamatukogust, 1 töötaja Kehra ja 1 töötaja Anija raamatukogust.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine.

Anija mõisa remondi tõttu pidi **Anija raamatukogu** algselt mõisast välja kolima septembri lõpuks, kuid hanke venimise tõttu oli raamatukogu avatud aasta lõpuni.

Raasiku valla Aruküla raamatukogus saadi uus köögi sisustus ja 4 riiulit.

Harku valla Harku raamatukogus vahetati välja raamatukogu valgustid, remonditi ventilatsioonisüsteemi. Sidekulude vähendamiseks mindi üle mobiilsidele.

Harku valla Väana raamatukogu asub endiselt ajutistes ruumides Väana mõisa tall-töllakuuris. Lubatud klaasseina ei ole veel saanud. Detsembris 2018. a külastas raamatukogu Harku vallavanem ja andis lubaduse maja valmis ehitada.

Harku valla Tabasalu raamatukogu sai juurde riiuleid. Remonditi hoidlaruum. Saadi juurde endise Noortekeskuse ruum (63 m²), mille remont on kavas 2019. aastal

Rae valla Jüri raamatukogu täiskasvanute saal laiendatakse ja kaasajastatakse 2019. aastal.

Rae valla Vaida raamatukogus vahetati välja valgustid.

Kose vald: Korrastati Ardu haruraamatukogu hoone fassaad. 2018. aastal ostis kohalik omavalitsus Ardu raamatukogu kõrval asuvad ruumid plaaniga need ühendada olemasolevatega ja ühtlasi remondida ka hetkel raamatukogu kasutuses olevad ruumid. Raamatukogu saaks juurde ca 48 ruutmeetrit, mis võimaldaks ennekõike laiendada lasteala ja tekitada kohallugemise võimaluse. 2018. aasta lõpus kuulutati välja ruumide remondihange, kuid remont algab alles 2019. aasta jaanuari II pooles.

Kose-Uuemõisa haruraamatukogus tehti korda WC –d. Kose-Uuemõisa raamatukogu asub eramajas. Kohalik omavalitsus maksab igakuiselt renti, kuid kõik majandusküsimused tuleb lahendada ka rentnikul. Niisugune on 2009. aastal sõlmitud leping. Kose-Uuemõisas asub ka

senini olnud riigikool Kosejõe Kool, mis 2018. aastal anti üle kohalikule omavalitsusele. Koolis on palju vaba pinda ja arutatakse sinna raamatukogu üleviimist. Raamatukogu kasutamist halvendaks ebasobiv asukoht tunduvalt, konkreetseid otsuseid pole tehtud.

Habaja haruraamatukogu katus laseb vett läbi. Kohalik haldusfirma on katust kontrollinud ja parandanud, kui suurte sadude ajal on ikka lekkes.

Lääne-Harju valla Laulasmaa haruraamatukogu ruumipuudus on suur, 2018. aastal ei alanud raamatukogu juurdeehitus, järjekordne projekt on seisma pandud.

Lääne-Harju valla Klooga raamatukogule kavandatakse uusi ruume, sest kool vajab ise seniseid ruume.

Loksa Linnaraamatukogu asub linnavalitsusega samas hoones peatänava ääres. Asukoht on väga hea, aga samas ainus allasutus, kuhu remont pole jõudnud, suur vajadus kapitaalremondi järele. Vahetamist vajavad katuseaknad, kohati tilgub vett ruumidesse, tualettruum remontimata.

Maardu Linnaraamatukogus tehti küttesõlme renoveerimine, küttetorude isolatsiooni vahetus.

Raasiku valla Pikavere raamatukogus tehti remont, võeti maha vahesein, vahetati põrand, värviti seinad, uuendati valgustus.

Saku Vallaraamatukogu: hoones alustati 2018. a. mais kapitaalremonti. Raamatukogu töö oli tugevasti häiritud, ehitustööde käigus toimus raamatukogus avarii, mille tõttu tuli kogudest kustutada 435 kasutuskõlbmatut eksemplari. Seoses remondiga anti osa ruume teiste asutuste kasutusse (Eesti Post, Saku Huvikeskus), mistõttu kandus osa tegevusi – näitused, üritused – üle harukogudesse, kuna Sakus neid korraldada ei saanud.

Saue valla Saue Linnaraamatukogu olukord ootab lahendust. Seoses ruumipuudusega gümnaasiumis paigutati suvel kooliõpikud raamatukogusse teise korruse näituste alale. Lahendus pidi olema ajutine, antud olukorras pole raamatukogus võimalik teha suuremaid näituseid ja üritusi. Kevadel, kui lahendust ei leita, tuleb raamatukogusse paigutada tuhande õpilase õpikud (umbes 15 000 õpikut). Hetkel otsitakse lahendust, kuidas kindlustada 2. korruse näituseala, mis ei ole selliseks raskuseks mõeldud. Õpikute ladustamine teisele korrusele on tekitanud seintesse praod, mis laienevad. Vallavalitsuse ametnikud hindasid olukorra ohtlikuks.

Saue valla Riisipere raamatukogu ruumipuudus on suur. 2018. a võttis Saue Vallavalitsus vastu otsuse, et Riisipere raamatukogu laieneb endisesse Nissi vallavolikogu koosolekute saali, mis jääb lisaks raamatukogule kogukonna väiksemate koosolekute korraldamise kohaks. Valla 2019. a eelarvest ostetakse raamatukogule täiendavad riulid.

Saue vallaraamatukogu ruumides tehti 2018. a juulikuus värskendusremont. Raamatukogu oli nädalaks suletud. 2019. aastal toimuva remondi ja ehituse maht ei ole veel selgunud, sellele annavad hinnangu valla spetsialistid. Plaanis on ümber ehitada raamatukogu otsasein ja muuta maja fassaadi.

Viimsi vallaraamatukogu ruumiprobleemi lahenduse otsimine oli energia- ja ajamahukas. Analüüsiiti põhjalikult kõiki raamatukogutöö protsesse ja koostati „Viimsi Raamatukogu arengukontseptsioon uutes ruumides“. Pikaajalisele ruumiprobleemile leiti lõpuks pärast peaaegu aasta kestnud arutelusid lahendus, kui 18. detsembril võttis vallavolikogu vastu otsuse sõlmida üürileping Viimsi Marketiga raamatukogule ruumide rentimiseks. Raamatukogu kasutusse antakse 2 688m². Pärast ümberehitustöid valmivad raamatukogu uued ruumid 2019. aasta teisel poolaastal.

Küllalt töömahukaks kujunes vallaraamatukogu uue harukogu Püüsi raamatukogu ehitamine ja sisustamine. See algas kevadel ruumi- ja sisustuslahenduste koostamisega ja lõppes praktiliste töödega raamatukogus. Püüsi raamatukogu asub Püüsi koolis ja töötab nii rahva- kui kooliraaamatukoguna. Raamatukogu asutati vallavolikogu otsusega 1.oktoobril, kuid sisustuse hilinemise tõttu avati 2019. aasta jaanuaris.

Vallaraamatukogu ruumides avastati suvel tervisele ohtlikud hallitusseened, millele tegi Antivamm Ehitus OÜ kolm korda analüüsid ja tõrje. Hallitusseente avastamine mõjutas uute ruumide kiire leidmise vajadust.

Viimsi vallaraamatukogu Prangli haruraamatukogus remonditi ahi, vastasel juhul oleks kütmine keelatud.

Viimsi vallaraamatukogu Randvere haruraamatukogu sai põrandale toreda ja rõõmsavärvilise, Viimsi raamatukogu maskoti Vimpsiku pildiga vaiba, mis ühtlasi aitab varjata vaipkattel olevat 2017. aastal tekkinud veekahjustust

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

33 raamatukogus või haruraamatukogus on liikumispuudega inimeste pääs raamatukokku võimalik. Sealhulgas kaldteed on 6-s ja liftiga või näit. kooli kaudu juurdepääs 8-s raamatukogus. Vanemates hoonetes puudub ümberehitamise võimalus ja seega juurdepääsu tagamine.

I korrusel asub 36 raamatukogu, II korrusel 21 raamatukogu ja 1 raamatukogu III korrusel (Vasalemma, ilma liftita). 23 raamatukogus on ligipääs puudulik.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

IT jooksvad kulud vähenesid võrreldes 2018. aastaga 5,1 %.

Harku raamatukogus arendustegevus infotehnoloogia valdkonnas oli suunatud turvalisuse tõstmisele, uuendati tulemüür. Senise ühe Wifi võrgu asemel loodi eraldi Wifi võrk raamatukogu kasutajatele ja teine võrk raamatukogu töötajatele.

IT arendusega on alati silma paistnud Rae vald: Jüri raamatukogus jätkus info- ja kommunikatsioonitehnoloogia väljavahetamine: osteti 6 arvuti- ja monitorikomplekti. Vaida raamatukogus uuendati riistvara.

Kaberneeme raamatukogus jätkus Riigi Infosüsteemide Ametiga koostöö lairiba ühenduse projekti „DigiMaa“ ettevalmistamine Jõelähtme vallas.

Kose valla raamatukogudes tunnetati vajadust IT arenduse terviklahenduse järele, senised avariilahendused enam ei rahulda. Wifi leviala on kõigis valla raamatukogudes. Habaja raamatukogu sai uue kasutajate arvuti, Ardu raamatukogu uue koopiamasina.

Loksa Linnaraamatukogus on kõik arvutid, koopiamasinad ja printerid vanad.

Rahapuudusel on IT arendus seiskunud.

Maardu Linnaraamatukogus paigaldati Wifi võrgulaiendajad.

Raasiku raamatukogu võimalused paranesid seoses asukohaga koolihoones. Paigaldati projektor, ekraan, Wifi võrk. Peningi haruraamatukogu sai annetuseks Vaata Maailma SA-lt 2 kasutatud arvutit. Wifi võrk puudub.

Saku Vallaraamatukogus on lugejatele loodud võimalused tööks oma sülearvutiga või saab kasutada raamatukogu lugejaarvuteid.

Kõige suurem edasimineku IT arenduses on uues **Saue vallas**, kus raamatukogud on saanud uusi arvuteid, koopiamasinaid, printereid, saanud Wifi võimaluse ja mitmes kohas ülikiire internetiühenduse. Valla IT osakond on võtnud eesmärgiks allasutustele IT terviklahenduse tegemise. IT tugi on tagatud kaughaldusega. Arendused tehti Ruila, Laitse, Kernu, Ääsmäe, Riisipere, Turba, Saue Linnaraamatukogus, Saue Vallaraamatukogus.

Saue ja Harku valdades kasutatakse riistvara renditeenust. Tabasalu raamatukogus on ülikiire internet, Wifi võimalus. Vääna raamatukogu sai 2018. a kiire interneti, Wifi võimaluse.

Viimsi valla Prangli raamatukogu sai 2018. a Wifi ühenduse.

Harju Maakonnaraamatukogu IT tugiteenust teevad Keila Linnavalitsuse IT spetsialistid, 2018. a hakati kasutama kaughaldust. Raamatukogusse paigaldati andmebaasi otsinguarvuti.

Igal aastal planeeritakse eelarvesse riistvara uuendamist, uuendamise vajadus on pidev. IT arendused on seotud Keila Kooli kui raamatukogu asukoha arendustega.

3. Kogude komplekteerimine ja töötlemine.

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Harju Maakonnaraamatukogus koostati ja kinnitati direktori käskkirjaga kogude komplekteerimise ja säilitamise põhimõtted. Samade põhimõtete väljatöötamisega tegeleti Kose raamatukogus, Vaida raamatukogus.

Eksemplaarsust suurendati enimõutud teavikute ja koolilaste kohustusliku kirjanduse puhul. Komplekteerimisel peeti silmas valla piires koordineerimist ja välditi dubleerimist. Viimsi vallaraamatukogu komplekteerimismahtu suurendas uue Püüsi haruraamatukogu kogu komplekteerimine. Lugejate soovidele vastu tulles suurendati võõrkeelse kirjanduse komplekteerimist.

-annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetuste osakaal kogude juurdekasvust oli 22,9%, mis oli eelkõige seotud EV 100 raamatusarja raamatutega. Paljud raamatukogud tõdesid, et annetuste osakaal üldiselt väheneb, annetustena pakutavad raamatud on kogudes olemas.

Loksa Linnaraamatukogul oli väga hea meel EV 100 raamatusarja annetuse üle, sest ise poleks nad saanud seda sarja osta.

-kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Ilu- ja lastekirjanduse laenutuste arv vähenes 1,6%, kogude juurdetulek kasvas 4,9%, kustutused suurenesid 90% ning aasta lõpul vähenes ilu-ja lastekirjanduse kogu 1,1%.

Ajakirjanduse laenutuste arv kojulaenutuses vähenes 1,9%, teavikute kohalkasutus kasvas 12,1%, mis sisaldab ka ajakirjanduse osa. Mitmed raamatukogud on täheldanud ajakirjanduse nõudluse suurenemist (Viimsi, Prangli).

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Raamatute juurdetulek ostuna kasvas 1,7%, annetused kasvasid 60%. E-raamatut ei ostetud.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine

Perioodika komplekteerimissumma ostudena kasvas 4%.

Kultuuriperioodika komplekteerimissumma oli kokku 7041eurot.

3.1.3 Auviste komplekteerimine

Auviste ostmine vähenes 33,5 %. Juurde osteti 447 auvist, annetusena saadi 147 auvist. Kustutati 386 auvist.

Suuremad auviste kogud on Harju Maakonnaraamatukogul, Jüri, Kostivere, Saue Linnaraamatukogul, Saku Vallaraamatukogul, Viimsi Vallaraamatukogul. 100-200 eksemplariga kogud on Raasikul, Tabasalus, Vaidas, Leholas, Turbas, Rummul, Riisiperes.

3.2 inventuurid, mahakandmised

Raamatuid kustutati kogudest 67,7% rohkem kui 2017. aastal. (koguarv 63590 eksemplari). Kustutuste koguarv kasvas 65,3%.(kokku 67404 arvestusüksust).

Suuremahulised kustutamised (üle 1000 arvestusüksuse) olid Harju Maakonnaraamatukogus (8544), Anija Valla Keskraamatukogus (3340), Harku, Jõelähtme Valla Keskraamatukogus, Jüri, Kernu (4999), Klooga, Kose (4077), Kuusalu (13121), Lehola, Loksa (2423), Maardu Linnaraamatukogus (4358), Saue Linnaraamatukogus, Tabasalus, Turbas, Vasalemmas (2689), Ääsmäel (1515).

Jüri raamatukogus analüüsiti kogude kasutamist ja kustutati 1689 raamatut.

Maakonnaraamatukogus korrastati põhjalikult hoidlakogu, Kuusalu raamatukogu suur kustutuste arv oli seotud Hirvli ja Viinistu haruraamatukogude likvideerimisega. Perioodika kustutamisel võeti aluseks kättesaadavus Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiivis DIGAR. Kogude inventuurid olid Harju Maakonnaraamatukogus, Arukülas.

2019. aastal on inventuurid kavas Harku raamatukogus, Kose raamatukogus, Viimsi raamatukogus.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Uuringu „Muuseumide ja raamatukogude külastajate ja mittekülastajate uuringu“ eesmärgiks oli välja selgitada külastajate/mittekülastajate profiil, külastamiste motivaatorid ja demotivaatorid, teenused ja koostöövõimalused ning muuseumide ja raamatukogude külastamine väljaspool Eestit. Uuringu viis läbi AS Emor Eesti 15-aastaste ja vanemate elanike ning Eesti väikese ja keskmise suurusega ettevõtete seas. Uuringu ettevalmistamise ja analüüsi töörühma kuulus Harju Maakonnaraamatukogu pearaamatukoguhoidja.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine.

AIP teenuste kasutamine on raamatukogude lõikes erinev. Wifi võrgu olemasolu võimaldab isikliku arvuti kasutamist. AIP teenuseid kasutatakse e-riigiga suhtlemiseks, digiallkirjastamiseks ning elektrooniliste dokumentide täitmiseks.

Enamikes raamatukogudes on internetiühendusega arvutitöökohad.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Üldistav ja muutusi näitav kokkuvõte.

Tabel 5

Raamatu-kogu	Lugejad 2017	Lugejad 2018	Muutus (+-)*
Linna/maak. rmtk	43 721	45 919	+2198
Harju MKRK	3750	4072	+322

Raamatu-kogu	Külastused 2017	Külastused 2018	Muutus (+-)*	Virtuaal-külast. 2017	Virtuaal-külast. 2018	Muutus (+-)*
Linna/maak. rmtk	748 672	742 894	-5778	391 938	453 083	+61 145
Harju MKRK	65672	63283	-2389	10187	11872	+1685

Raamatu-kogu	Laenut-d 2017	Laenut-d 2018	Muutus (+-)*	Päringud** 2017	Päringud** 2018	Muutus (+-)*
Linna/maak. rmtk	1 296 886	1 293 317	-3 569	29 735	30 645	+910
Harju MKRK	98782	101934	+763	2041	1418	-623

Laenutused tabelis on kokku kojulaenutused ja kohalkasutuse laenutused.

Kohalkasutus moodustas laenutustest 13,4%.

Maakonna raamatukogudes kasvas lugejate arv 5%, külastuste arv vähenes 0,8% , laenutuste arv vähenes 0,3%.

Külastusi elaniku kohta maakonna keskmine oli 4,6. Virtuaalkülastuste arv kasvas 15,6%, mis näitab kasutajate teadlikkuse tõusu.

**Infopäringud (teatmebibliograafilise töö korraldamine, [RaRS §5\(5\)5](#)).

Infopäringuid registreeriti maakonna raamatukogus 2018. aastal 3,1% rohkem kui 2017. aastal.

Harju Maakonnaraamatukogus registreeriti 16 koduloolist infopäringut.

Tehti koostööd Harjumaa Muuseumiga päringutele vastamisel isikute andmete täpsustamisel ja koduloolise kroonika koostajate abistamisel materjalide leidmisel.

4.3 RVL teenindus

Raamatukoguvaheline laenutus teistele raamatukogudel vähenes 4,3% ja teistelt telliti 26,1% vähem. RVL teenusena Eesti Posti teenuseid kasutati minimaalselt, toimis omavaheline kokkuleppeline süsteem.

RVL teenusena tellisid raamatukogud teistelt raamatukogudelt 12775 eksemplari, teistele raamatukogudele saadeti 17555 eksemplari, mis näitas, et kogude ühiskasutus toimus.

Suuremad RVL kasutajad olid Kose, Kuusalu, Saku, Jõelähtme raamatukogud, mis on ühtlasi valla raamatukogude süsteemis töötavad raamatukogud. RVL aktiivsemad kasutajad olid veel Harju Maakonnaraamatukogu, Paldiski Linnaraamatukogu, Aruküla, Jüri, Lagedi, Laitse, Raasiku, Riisipere, Ruila, Turba, Vaida, Viimsi. RVL teenust ei kasutatud Maardu, Rummu, Vasalemma raamatukogud.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Tellimisel arvestati laste huvisid ja vajadusi ning koolide soovitusliku kirjanduse vajadusi, ELK soovitusi. Suurendati koolide soovituslike ja kohustuslike raamatute eksemplaarsust, erilise tähelepanu all olid eesti autorite teosed.

Harku raamatukogus kogeti koolieelikutele suunatud projekti „Aitan lapsi lugema“ mõju igale lapsele õige, tema huvidele ja soovidele vastava raamatu leidmisel, tõusis laenutuste arv.

Lastele telliti Hea Laps, Täheke, koomiksikogud Miki- Hiir, Tom & Jerry. Hea meelega loeti Imelist ajalugu ja Imelist teadust.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Tabel 6

Rmtk	Lug-d 2017	Lug-d 2018	Muutus (+/-)*	Külast-d 2017	Külast-d 2018	Muutus (+/-)*	Laenut 2017	Laenut 2018	Muutus (+/-)*
Linna/ma ak. rmtk	13716	15203	+1487	245 344	244 331	-1013	178 345	171941	-6404
Harju MKRK	1043	1220	+177	20901	19608	-1293	12027	10567	-1460

Laste lugejate arv kasvas 10,8%, külastuste arv vähenes 0,4% ning laenutuste arv vähenes 3,6%. Antud näitajatest teeb heameelt lugejate arvu kasv. Laste külastuste osakaal oli maakonnas keskmiselt 32,9%, laenutustest 15,4%, lugejatest 33,1%.

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus, s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine.

Raamatukogu tutvustamisele ja lugemisharjumuste kujunemisele ning arendamisele aitasid kaasa erinevad üritused: teematunnid, ettelugemised, uute raamatute tutvustused, kohtumised kirjanike ja kunstnikega, mängud, viktoriinid, töötoad ja koolitunnid erinevatele vanuserühmadele, kõik tegevused, mis võiksid tekitada huvi ja ärgitada lapsi rohkem raamatukogu külastama ja lugema.

Olulised tegevused lugemishuvi arendamiseks Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt olid ettelugemispäev, Nukitsa konkurss, kirjandusmäng.

Õnnestunud üritus Harju Maakonnaraamatukogus oli „Kaaneluule“ üritus. Õpilased moodustasid luuletusi raamatute selgadele kirjutatud pealkirjadest.

Olulised olid raamatukogu jaoks näitused, mida sai siduda kooli õppekavaga.

Heategevusfondi Aitan Lapsi eestvedamisel said 26 Eesti raamatukogu endale mobiilsed lugemiskeskused ehk Rampsud, mis täidetakse hea lastekirjandusega. Unikaalsete liikuvate raamatukappide disain valmis Eesti Kunstiakadeemia tudengite Ellen Rannametsa ja Liina Kurvitsa kursusetööna. Harju maakonnas sai RAMPSU riivi endale Kehra raamatukogu lasteosakond. Koos mängulise kujundusega raamaturiivulitega käivitus ka lugemisprogramm, mis suunas lapsi lugema ja raamatuid avastama. Lisaks sellele muudeti Kehra lasteosakonnas riivulite paigutust, tehti juurde üks lisavalgustusega lugemisnurk.

Raamatukogud pakkusid õpilasmalevlastele võimalust teha tööd suvel erinevates raamatukogudes (Harju Maakonnaraamatukogu, Saku Vallaraamatukogu).

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. **LISA 4**

Jätkuv koostöö oli lasteaedade, koolide, noortekeskustega ja teiste oma piirkonna kultuuriasutustega, muuseumide, skaudirühmade, kultuuriseltsidega.

Laste- ja noorteüritused toimusid koostöös muusikakooliga. Traditsioonilised ja osavõturohked on õpilaskontserdid raamatukogus. Raamatukogu keskkond on selleks vägagi sobiv.

Erinevate asutuste korraldatud ürituste läbiviimisel otsitakse võimalusi raamatukogu kaasamiseks (raamatukogu külastamise harjumuse tekitamine, infootsingu harjumuste kujundamine).

Laste traditsioonilised suvelugemised (Harku rk, Kiili rk, Jüri rk, Harju Maakonnaraamatukogus, Kose, Maardu, Raasiku, Viimsi raamatukogudes) on laste seas oodatud. Raasiku raamatukogu suvelugemise projektis „Raamat roki“ osales 44 last (2017. aastal 36 last). Suvelugemise lõpuüritused olid väga populaarsed. Suvelugemise lõpuüritustel tunnustati tublimaid. Jüri raamatukogus oli külas muusik Katre Kaasik, jutustas Terje Jaamul. Peetri raamatukogus Anu Kalm, Harju Maakonnaraamatukogus toimus mustkunsti etendus. Raasiku raamatukogus esines Mironoffi tsirkuseshow, jagati meeneid, tunnustusi. Üritust toetasid kohalikud ettevõtted.

Palju üritusi oli teemal „EV100“. Jüri raamatukogu osales kingituse: „100 tundi ettelugemist“ projektis. Harju Maakonnaraamatukogu, Jüri, Raasiku, Viimsi, Saku ning Kiili raamatukogu osalesid Tallinna Keskraamatukogu koordineeritavas projektis „Noor, loo, too- kunst raamatukokku!“

Nii Jüris kui Peetris toimus 3 lugejamängu kolmele vanusegrupile: täiskasvanutele „Krimkade turniir“, noortele „Noortekirjanduse lahing“ ja lastele „Lastekirjanduse jõuproov“. Igas mängus oli kolm tasandit ning kevadeks selgus, millised raamatud olid lugejate meelest kõige populaarsemad. Finaali jõudnute vahel loositi mitmeid auhindu.

Lastekaitsepäeval korraldas Kostivere raamatukogu kogukonna traditsioonilise ühisprojekti „Kogukonnalt lastele“. 2018. a oli teemaks „Sajaga tulevikku“ ja sisuks robotika, teadus, eksperimendid jne.

Korraldati rühmakoolitusi ja raamatukogutunde, õhtulugemisi ja töötube.

Pikendati koostööd MTÜ Eesti Abi- ja Teraapiakoerte ühinguga. Lugemiskoeratiim töötas Kiisa raamatukogus ja Kiili raamatukogus.

Saku Vallaraamatukogu korraldas ettelugemisvõistluse „Kus hundist räägitakse“ Saku valla eelvooru. Eelvooru võitja osales Harju maakonna eelvoorus Harju Maakonnaraamatukogus.

Saku Vallaraamatukogu osales projektis “Raamatukogud, muuseumid, noored”, mille eesmärk oli noorte kultuuriteadlikkuse tõstmine. Projekti raames toimus viis erinevat kultuuripäeva erineva riigi teemal. Osalema kaasati naabervaldade noortekeskuste vabatahtlikke Saksamaalt, Ukrainast, Inglismaalt, Brasiiliast ja Venemaalt.

Eesti lastekirjanike juubelite puhul olid raamatunäitused (E.Raud, E.Niit, H.Jürisson jne.).

Põhjamaade raamatukogunädala raames kuulati ja loeti ette muinasjutte.

Oluline osa on lugemise põimumine muude tegevustega. Paljudes raamatukogudes toimusid laupäeviti lastehommikud, kus lisaks raamatu lugemisele sai nuputada, meisterdada, mängida.

Raamatukogud andsid oma panuse läbi mitmekülgsede tegevuste laste ja noorte mõtlemise ja loovuse arendamisse sõnalise ja käelise tegevuse kaudu.

4.5.Erivajadustega sihtrühmade teenused.

Harju Maakonnaraamatukogu tõi ja vahetas 1-le lugejale heliraamatuid Eesti Pimedate Raamatukogust, toodi ca 60 heliraamatut.

Harju Maakonnaraamatukogus oli õppepraktikal Astangu Kutser rehabilitatsiooni keskuse II kursuse 1 õpilane. Praktika kestus 120 tundi.

Keila Sotsiaalkeskuse suvelaagri lastele lugesid ette Keila Noortekeskuse suvemaleva õpilased.

Tabel 7

Koduteenindus	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Viimsi raamatukogu	357	567	49
Prangli haruraamatukogu	163	5	4
Ääsmäe raamatukogu	13	29	6

Tabel 8

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Vaida raamatukogu		
Eesti Post AS/Omniva		
Rae Huvialakooli Vaida osakond	3	65
Aruvalla Külaselts MTÜ		
Hooldekodu „Kose Kodu“ ettelugemine, vestlus	3	15

Vaida raamatukogu Omniva postipunktis väljastati 4756 saadetist ehk 672 saadetist rohkem kui 2017. aastal. Keskmiselt väljastati päevas 16,3 saadetist.

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

4.6.1 kohalikul tasandil

Kohtadel on koostööpartnerid lasteaiad, koolid, huvikoolid, mittetulundusühingud.

Harju Maakonnaraamatukogus tehti 4 näitust (igauks väljas 1 kuu) kus tutvustati piirkonda, lisaks raamatud ja täienduseks 4 viktoriiniküsimust. Tekst avaldati raamatukogu FB-s.

Koostati väljapanek „Jutupeatus Harjumaal“, mida samuti tutvustati raamatukogu FB-s.

Väljapanekutel tutvustati koduloolisi trükiseid : Roheline Keila, Suvel Padisele, Paldiskisse ja Pakrile. Väljapanekute vastu oli suur huvi.

Koostati „Tähtpäevade kalender 2018“ Harjumaaga seotud isikute juubelite kohta, tekst avaldati raamatukogu kodulehel www.hcl.ee.

Jõelähtme valla keskraamatukogu koostööpartneriteks olid valla koolid ning lasteaiad, samuti Loo Kultuurikeskus ja seeniorite klubi Pihlakobar ja Kostivere Päevakeskus, Kostivere Kultuurimõis, MTÜ Kostivere Küla Selts, Jõelähtme Vallavalitsus ning ajaleht „Jõelähtme“,

4.6.2 riiklikul tasandil

Raamatukogude koostööpartnerid:

Harju Maakonnaraamatukogu – komplekteerimise korraldamisel, erialase nõustamise, info edastuse ja ametialase koostöö eri vormides (koolitused) jm.

Enn Soosaare Sihtasutus- eetilise esseistika auhinna väljaandmine.

Eesti Hoiuraamatukogu – komplekteerimise osas.

Eesti Rahvusraamatukogu ja ERÜ – koolitus- ja erialase nõustamiskeskusena.

Eesti Lastekirjanduse Keskus – lastekirjanduse alase teabe ja õpipäevade korraldajana, Nukitsa konkursi ja ettelugemise päeva koordineerijana.

Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Eestis - raamatukogu korraldas Põhjamaade raamatukogunädala „Põhjala kangelased“ raames temaatilised lugemisüritused lastele.

Urania COM OÜ-ga toetav ja abistav koostöö seoses URRAM programmis esilekerkivate probleemide täpsustamisel ja lahendamisel: tulemuslik klienditugi Helle Luige isikus.

Kose raamatukogul oli tihe koostöö kirjastusega KENTAUR (nn raamatujääkide kinkimine).

Saku Vallaraamatukogu osales ID Balti töögrupi töös seoses uue teavikute kaitse rakenduse väljatöötamisega.

Eesti Konjukturiinstituut – Eesti loomemajanduse uuringu peatükk „Raamatukogud“ töögrupi liige oli Jüri raamatukogu direktor.

Kutsekoda – fookusarutelus osales Jüri raamatukogu direktor.

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil

Rahvusvahelisel tasandil tegi Viimsi Raamatukogu 2018. aastal koostööd alljärgnevate institutsioonidega:

Helsingi Linnaraamatukoguga, Iso Omena ja Sello raamatukogudega raamatukogu uute ruumidega seonduvate probleemide konsulteerimise osas.

Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindusega Eestis kirjandusfestivali Head Read raames Eestit külastanud Taani krimikirjanik Michael Katz Krefeldiga kohtumise korraldamine.

Maardu Linnaraamatukogus käisid Valgevene ja Ukraina kultuuriühingute esindajad (Ukraina kultuuriühing Stožarõ ja Valgevene kultuuriühing Jalinka), kes tutvustasid lähemalt oma maad ja rahvust, kombeid, geograafiat, ajalugu.

Harju Maakonnaraamatukogu külastasid Läti Vabariigi Tukumsi Ja Limbaži raamatukogude töötajad.

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Kasutajakoolitused toimusid lasteaiast lastele rühmakoolitustena. Tutvustati raamatukogu kasutamist, kirjandust. Õpilastele tutvustati erinevaid andmebaase (URRAM, DIGAR, ESTER, ISE, DEA, AIS, ESTLEX, EBSCO jt). Õpilased vajasid abi materjalide otsingul referaatide koostamiseks.

Individaalkoolitused täiskasvanutele toimusid IT- ja dokumendihaldusealastel teemadel. Nõustati internetipanga ja ID-kaardi kasutamisel. Vaata Maailma SA Nuti Akadeemia projekti raames õpetati kasutama Mobiil-ID-d ja Smart-ID-d ning tutvustati e-teenuseid. Seda vajasid enamasti eakamad kasutajad.

Infopädevuse päevadel jagati infot erinevate andmebaaside kasutamisest.

Raamatukogud vahendasid töötukassa koolitusi tööd otsivatele inimestele.

Kasutajakoolituste eesmärgiks on anda lugejatele oskusi iseseisvaks info leidmiseks.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Peamised kanalid raamatukoguteenuse turunduses on raamatukogude kodulehed, facebook, muud sotsiaalmeedia kanalid.

Koostati informatiivseid pisi- ja infovoldikuid.

Harju Maakonnaraamatukogul on koduleht <http://www.hcl.ee> ja facebook. Samuti kajastavad raamatukogu tegemisi Keila linnavalitsuse koduleht <http://www.keila.ee> ja nädalaleht Keila Leht.

Koostati „Tähtpäevade kalender 2018“ Harjumaaga seotud isikute juubelite kohta, tekst avaldati raamatukogu kodulehel www.hcl.ee.

Alustati nimestiku „Artikleid Harju Maakonnaraamatukogust aastatel 2008 – 2018“ koostamist.

Harju Maakonnaraamatukogus koostati 4 infolehte maakonna raamatukogude tegevuse kajastamiseks. Infolehed on kättesaadavad raamatukogu kodulehel <http://www.hcl.ee>. Osaleti ERÜ projektis „Sajandi 100 raamatukoguhoidjat“. Valmis fotoraamat „Raamatute kodu Keila Männiku servas – viis aastat uues majas“, mis kajastab raamatukogu tegevust aastatel 2013-2017.

Maardu Linnaraamatukogu tegevusest informeerimiseks kasutati Maardu TV-d ja kohalikku ajalehte.

Harju Maakonnaraamatukogus töötasid 3 kooliõpilast Keila Avatud Noortekeskuse korraldatud töö- ja puhkelaagri ajal 2 nädalat raamatukogus. Õpilaste töötamine suvemalevas aitas linna asutuste tegevuse tutvustamisele oluliselt kaasa. Noortekeskuse suvemalevlased töötasid ka Saku raamatukogus

Saku Vallaraamatukogu teavituskanalid:

Facebook (<https://www.facebook.com/sakuraamatukogu/>)

Raamatukogu koduleht (<http://lib.sakuvald.ee/>)

Saku valla koduleht (<http://www.sakuvald.ee/raamatukogu>)

Saku valla Facebook (<https://www.facebook.com/sakuvallavalitsus?ref=hl>)

kultuurikalender (<http://www.sakuvald.ee/sundmused>)

kohalik ajaleht *Saku Sõnumid*.

Viimsi Vallaraamatukogu pidas turunduses jätkuvalt oluliseks kasutajakesksust ning lugejate huvide ja vajadustega arvestamist. Koostati „Viimsi Raamatukogu sotsiaalmeediastrateegia 2018-2019“.

Raamatukoguteenuseid tutvustavad kanalid lisaks kodulehele :

Interaktiivsed teenused (6):

Facebook

2018. aasta lõpuks oli raamatukogu kontoga liitunud 759 inimest, st 130 uut liitujat. Lehel postitati ja jagati 2018. aasta jooksul 269 teadet. Lehe kaudu teavitati lugejaid raamatukogu uudistest, tutvustati kogusid ja teenuseid, reklaamiti raamatukogusündmusi ja võistlusi, anti teada suletud päevadest jm.

Instagram

Raamatukogu suhtles oma kasutajatega Instagramis 2017. aasta juunikuust. 2018. aasta lõpuks oli postitusi 154, kontol oli 203 jälgijat (+49 võrreldes 2017.a). Instagrami konto peamiseks eesmärgiks oli emotsionaalsete piltide kaudu suurendada raamatukogu mainekujundust ja üldist teadlikkust raamatukogust kui info- ja kogukonnakeskusest Viimsis.

YouTube

2018. aastal uusi videoid ei postitatud. Eelnevalt on üleval 10 postitust, mida 2018. aastal vaadati 314 korda.

smaily.com

Kasutati kord kuus listiga liitunud lugejatele uudiskirjade saatmiseks, sündmustest teavitamiseks.

Blogi - <http://viimsiraamat.wordpress.com/>

Pole aktiivne, 2018. aastal ühtegi uut postitust ei lisandunud, kokku külastati 2018. aastal 10 korral. 2018. aastal alustati noorte blogi loomisega, kuid kasutajatele veel ei avatud.

visitViimsi.com

Teavitati kõikidest Viimsi Raamatukogus toimuvatest sündmustest.

Turunduses oli läbivaks märksõnaks operatiivne teavitamine kõigest, mis raamatukogus toimub. Lugeja ja raamatukogu vahelist sidet hõlbustas ja suhtlust motiveeris raamatukogu Instagrami, Facebook-i ja Smaily kontod ning info levitamine visitViimsi kaudu.

2018. aastal jätkus traditsiooniliste turundusvõtete rakendamine: üritusturundus, raamatukogu kodulehe, RIKSWEB-i, Viimsi valla veebilehe, visitViimsi.com-i ja erinevate Facebooki lehtede (raamatukogu, valla, visitviimsi.com, viimsilaste grupid jm) kasutamine raamatukogus toimuva reklaamimiseks, reklaamplakatite levitamine Viimsi olulisemates inimeste liikumiskohtades ja koostööpartnerite juures (Viimsi Päevakeskus, Viimsi valla koolid ja kooliraamatukogud) ning valla ajalehes „Viimsi Teataja“. Jätkati ürituste loomist Facebook-i, millega kasutaja saab liituda ning mille kaudu saab üritusega liitujat teavitada.

Kuna 2018. aastal oli põhiliseks teemaks Viimsi Raamatukogu uute ruumide saamine, siis sellest kirjutati 4 korda ajalehes „Viimsi Teataja“, kajastati sündmuste arengut Facebookis ja raamatukogu koduleheküljel.

Detsembris korraldati raamatukogus kohalikule kogukonnale Infotund raamatukogu uute ruumide teemal, millel esinesid nii kohalikud juhid kui ka kultuuriministeeriumi raamatukogunõunik ja ERÜ esimees.

Jätkus Viimsi Raamatukogu ajalooalbumi „100 aastat Viimsi Raamatukogu“ käsikirja koostamine (Anne Velliste, Krista Saare, Tiiu Valm). Ilmub 2019. aasta lõpus.

4.9 Andmebaasid. (Raamatukogude tegevuseks vajalike bibliograafia-, täistekst- ja muude andmebaaside loomine ja pidamine, [RaRS §5\(5\)2](#))

Harju Maakonnaraamatukogu kodulehe vahendusel on lingid 11-sse andmebaasi (*ESTER*, RIKS,KODULUGU, ERB, DIGAR, DEA, ISE, RA, Eesti Veebiarhiiv, EFIS, Muusika ja Ansamblike Andmebaas).

Valikuliselt bibliograferiti artikleid kohalikust perioodikast dubleerimata Eesti Rahvusraamatukogu andmebaasis Digar kajastatud maakonda puudutavaid artikleid. Kohaliku koduloolise andmebaasi jaoks on 2019. aastal kavas bibliograferida rohkem artikleid kogumikest. Urrami koduloolist andmebaasi täiendati andmetega väljaandest „Eesti riigi avaliku ja kultuurielu tegelased 1918- 1938“ I (2006).

Alustati nimestiku „Artikleid Harju Maakonnaraamatukogust aastatel 2008 – 2018“ koostamist.

Saku Vallaraamatukogus jätkus koduloolise andmebaasi koostamine. Koduloo-wiki <https://www.sakulugu.ee/Esileht> täienes elanikke kaasates, s.t. autorite ring oli piiramatult. Koduloo-wiki külastusi 2018. a oli 1015. Koduloo-wikis on 1711 lehekülge. Juurdepääs 135 digiteeritud tekstile, albumile, kaardile jt. ja 816 pildile. Allalaadimisi 6959.

Keskfond ajalooliste fotodele <https://sakulugu.ee/pildid/>, mida kasutajad saavad oma kommentaaridega täiendada. Pildigaleriis vaadati pilte 2018. a 16 964 korda. Galeriis oli aasta lõpu seisuga 1076 fotot.

Kodulooliste artiklite bibliograferimine ning linkimine täistekstidele DIGARis jt andmebaasides. Osaliselt on lisatud ka PDF faile. Aruandeaastal bibliograferiti 202 artiklit jooksvalt ja retrospektiivselt (vanimad artiklid pärinevad 19. sajandi lõpust). Andmebaasi maht: 1204 kirjet, juurdepääs e-kataloogi kaudu.

Oluline oli kodulooliste dokumentide (käsikirjad, fotod, albumid jm) digiteerimine ning kättesaadavaks tegemine eelnimetatud andmebaaside kaudu. 2018. aastal digiteeriti käsikirjalist materjali, albumeid, kaarte ja üksikdokumente. Kõik digiteeritud materjalid on kirjeldatud kataloogis, kättesaadavad koduloo-wikis. Kokku on digiteeritud faile 2061. Digiteerimisteenust ostetakse osaliselt sisse digiteerimiskeskusest „Kanut“. Kodulehe vahendusel on lingid andmebaasidesse DIGAR, ISE, ERB, ELLU, EBSCO, DEA, ETERA jt. **Viimsi vallaraamatukogu** tehti kasutajatele kättesaadavaks täistekst andmebaasis EBSCO.

5. 2019. aasta tegevused

Eesti keele aasta tähistamine.

Laulupeoaasta tähistamine: 150 aastat esimesest üldlaulupeost.

Arendustegevus infotehnoloogias.

Andmekaitse raamatukogus.

Kogude korrastamine, komplekteerimise ja säilitamise põhimõtete uuendamine.

Digipädevuse arendamine.

LISA 1. Personali koolitus

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
Harju Maakonnark	66	396	1150
Maardu Linna Raamatukogu	4	25	0
Paldiski Linnaraamatukogu	1	6	25
Saue Linna raamatukogu	4	28	30
Anija Valla Keskraamatukogu	9	88	539
Aruküla raamatukogu	5	44	78
Harku raamatukogu	12	108	418
Jõelähtme Valla Keskraamatukogu	28	366	1890
Jüri raamatukogu	20	379	2527
Kiili raamatukogu	6	50	120
Klooga raamatukogu	8	40	233
Kose raamatukogu	14	326	609
Lagedi raamatukogu	4	39	0,3
Laulasmaa raamatukogu	2	12	25
Padise raamatukogu	2	12	25
Raasiku raamatukogu	14	196	823
Ruila raamatukogu	1	6	25
Saku Vallaraamatukogu	16	160	442
Saue Vallaraamatukogu	6	38	228
Tabasalu raamatukogu	15	78	227
Turba raamatukogu	2	42	25
Vaida raamatukogu	9	66	357
Viimsi raamatukogu	6	102	3500

Vääna raamatukogu	8	78	212
Ääsmäe raamatukogu	4	24	75
Lehola raamatukogu	4	39	230
Kokku	270	2748	13813

LISA 2. Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

vaata punkt 2.4.3

LISA 3. Raamatukogude ehitamine, renoveerimine, remondid

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2018)
Maardu Linnark	Küttesõlme renoveerimine küttetorude isolatsiooni vahetus
Viimsi Raamatukogu harukogu Püüsi Raamatukogu	Uute ruumide projekteerimine (150 m ²), ehitamine, mööbli ja seadmete tellimine ja paigaldamine
Jüri raamatukogu	Lastesaali seina helikindlaks ehitamine.
Peetri raamatukogu	Lastesaali valgustuse väljavahetamine led-valgustuse vastu ja lae remont

LISA 4. Laste ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
	Kohtumised kirjanike, kunstnike jt	
Jüri raamatukogu	Illustraator: Piret Räni	
	Kirjanik ja illustraator: Kertu Sillaste	
	Kirjanik: Heli Illipe Sootak	
	Kirjanik: Mika Keränen	
	Jutuvestja: Piret Päär	
Peetri raamatukogu	Kirjanik/illustraator: Anu Kalm	
	Kirjanik Heli Illipe Sootak	
	Jutuvestja: Piret Päär	
	Kirjanik: Anti Saar	
	Kalamburist ja digikirjanik: Keiti Vilms	
	Pärimusmuusik: Kulno Malva	
Aegviidu raamatukogu	Kirjanik: Tiit Kändler	65
Oru raamatukogu	Kirjanik: Ilmar Tomusk	148
Oru raamatukogu	Kirjanik: Tarmo Tuule	67
Ardu raamatukogu	Kirjanik: Jaanus Vaiksoo	52
Lagedi raamatukogu		80
Laulasmaa raamatukogu		135
Lagedi raamatukogu	Kirjanik: Jaak Urmet	93
Habaja raamatukogu	Kirjanik: Contra	23
Kose-Uuemõisa raamatukogu	Kirjanik: Siiri Laidla	81
Kostivere raamatukogu	Kirjanik: Kadri Lepp	65
	Kirjanik: Jaanus Vaiksoo	60

Kiili raamatukogu	Kirjanik: Hilli Rand	53
Laulasmaa raamatukogu	Kirjanik: Ene Sepp	90
Loo raamatukogu	Kirjanik: Ketlin Priilinn(2) Kirjanik: Indrek Koff Kirjanik: Kadri Lepp	80 48 49
Neeme raamatukogu	Ajakirjanik, tõlkija: Iiona Martson	22
Raasiku raamatukogu	Kirjanik: Meelike Saarna Kirjanik: Reeli Reinaus Kirjanik: Andrus Kivirähk Kirjanik: Ilmar Trull	99 97 98 29
Tabasalu raamatukogu	Ajakirjanik: Marko Kaldur Kirjanik: Reeli Reinaus Kirjanik: Andrus Kivirähk	43 48 50
Turba raamatukogu	Kirjanik: Reeli Reinaus	70
Viimsi vallaraamatukogu	Kirjanik: Indrek Koff Lastekirjanik: Wimberg Jutuvestja: Piret Päär (3) Raamatu "Väike Villem" autorid Pille ja Tiina Matt Kirjanik: Anti Saar Külas raamatu "Minu armas südameloom" autor: Jaana Ojakäär Kirjastaja: Priit Põhjalaga Näitleja: Kadri lepp Luuletaja: Sulev Oll LKK töötaja: Anne Kõrge	41 22 105 72 33 27 63 32 32 55
Prangli raamatukogu	Mustkunstnik: Marko Mölder	38
Randvere raamatukogu	Kirjanik: Aidi Vallik Jutuvestja: Piret Päär Kirjanik: Anti Saar Kirjanik: Markus Saksatamm Kirjanik: Jaak Juske Kirjanik: Ursula Zimmermann Kirjanik: Ilmar Trull Kirjanik: Helen Käit	20 23 25 23 50 26 58 76
Vääna raamatukogu	Kirjanik: Ilmar Tomusk Kirjanik: Kätlin Vainola	92 43
	Ettelugemised	
Aegviidu raamatukogu	Ettelugemise päev lasteaialastele Traditsiooniline kooli jõuluraamatu vastuvõtt, luuletuste lugemine	19 8
Harju MKRK	Ettelugemishommikud (37)	279
Lagedi raamatukogu	Muinasjutuhommikud (3)	88
Harku raamatukogu	Lugemishommikud lasteaialastele(2)	30
Kehra raamatukogu	Ettelugemine „Karupoeg Puhh“.	8
Kiili raamatukogu	Lugemiskoeratunnid	7
Alavere raamatukogu	Mõmmila lasteaia mudilaste raamatukogu	76

	külastused (ettelugemised, uute raamatute tutvustamine) (10)	
Peetri raamatukogu	ettelugemine	
Klooga raamatukogu	Õhtused ettelugemise maratonid(6)	36
Kose raamatukogu	Õhtulugemine, töötoad õpilastele	152
Ardu raamatukogu	Ettelugemine Ardu Kooli 7.-9. klass	21
Habaja raamatukogu	Öölugemine	23
Kose raamatukogu	Lugemismäng „Leia ja loe“	12
Kostivere raamatukogu	Kooli ettelugemispäev I-IV klass	68
Laulasmaa raamatukogu	4.kl ettelugemispäev	35
Laulasmaa raamatukogu	Ettelugemine „Tobias ja II b“ RR kodulehele.	
Lehola raamatukogu	Ettelugemine (3)	65
Loo raamatukogu	Ettelugemised(4)	61
Maardu Lrk	Ettelugemine(6)	353
Padise raamatukogu	Ettelugemine(4)	61
Paldiski Lrk	Ettelugemine(3)	52
Rummu raamatukogu	Ettelugemine(10)-lasteaialapsed	70
Saku vallaraamatukogu	Ettelugemise päev Kurtna koolis	225
Saku vallaraamatukogu	Ettelugemine(5)	85
Saue vallaraamatukogu	Ettelugemispäev	27
Tabasalu raamatukogu	Ettelugemispäev	54
Turba raamatukogu	Ettelugemine(jututunnid)(4)	44
Randvere raamatukogu	Ettelugemine EV100	10
Vääna raamatukogu	Ettelugemine	15
	Õpitoad	
Harku raamatukogu	Lastele suunatud kogupereüritus „Jõulupärgade valmistamine“	24
Jüri raamatukogu	Kinkekarpide valmistamine.	
Aegviidu raamatukogu	Lihavõttepühade tähistamise kombed, kaunistused	7
Peetri raamatukogu	Šokolaadikaartide meisterdamine	
Maardu Lrk	Töötoad(3)	307
Raasiku raamatukogu	Kunstipäev-teeme koos: maskide valmistamise töötuba	26
Raasiku raamatukogu	Projekt “Kunst raamatukokku” raames 4 töötuba- Kujundan ise raamatukaane.	28
Peningi raamatukogu	Töötoad(3)	15
Saku vallaraamatukogu	Prügi sorteerimise töötuba	80
Saku vallaraamatukogu	Loodusnädala mäng raamatukogus – kuidas ja mida kompostida	78
Vaida raamatukogu	Robotikapäev lastele	12

Randvere raamatukogu	Tiia Metsa töötuba Vana Toomase teemal	22
Randvere raamatukogu	Kohtumine-töötuba Kertu Sillastega	21
	Lugemisringid, projektid	
Harku Raamatukogu	Koolilaste lugemisringi „Loeme üheskoos“ kohtumised(7)	37
Harku raamatukogu	Projekt „Aitan lapsi lugema“ koostöös Harku lasteaiaga(12)	219
Kose raamatukogu	Projektipäev „Soovitame lugeda“	12
Kehra raamatukogu	Talvised mängud“ Meie Kehra – Kehra asutuste ja loodusobjektide tutvustamine Lastetare: erivajadusega lapsed raamatukogus, tutvustamine, jutustamine	11
Kehra raamatukogu	Lugemisüleskutse aasta projekti tutvustamine koostöös kooliraamatukoguga	30
Kostivere raamatukogu	Kogukonna lastekaitsepäeva ühisprojekt „Sajaga tulevikku“	60
	Konkursid, võistlused, viktoriinid	
Aruküla raamatukogu	Orienteerumisvõistlus „Aardejaht“	22
Aegviidu raamatukogu	Nukitsa konkurss	63
Peetri raamatukogu Jüri raamatukogu	Lugejamängu turniir: noortele „Noortekirjanduse lahing“ ja lastele „Lastekirjanduse jõuproov“.	
Kostivere raamatukogu	“Jõelähtme luulelaps”: ülevallaline luuletuste lugemise võistlus	115
Laulasmaa raamatukogu	Etluskonkurss „Eesti Vabariik 100“	90
Loo raamatukogu	Ettelugemisvõistlus	50
Neeme raamatukogu	Nukitsa konkurss	20
Padise raamatukogu	Joonistusvõistlused kuulnud raamatute ainetel	
Riisipere raamatukogu	Deklamaatorite konkurss – „Lapsed luules“	37
Kurtna raamatukogu	Lugemisvõistlus <i>Puu täis lehti raamatust tehti.</i>	
Saku vallaraamatukogu	Meepäeva viktoriin	105
Saku vallaraamatukogu	Viktoriin „Tunne Venemaad“ vene keele nädalal raamatukogus	79
Saku vallaraamatukogu	Ettelugemisvõistluse „Kus hundist räägitakse...“ Saku valla eelvoor	22
Saue Lrk	Vabariikliku ettelugemise võistluse eelvoor raamatukogus ja osalemine Harjumaa eelvoorus Keilas.	15
Prangli raamatukogu	Mälumäng EV100	3
Randvere raamatukogu	Nukitsa konkurss	93
	Põhjamaade raamatukogunädala üritused	

Harku Raamatukogu	Põhjamaade raamatukogunädala üritused(2)	30
Kehra raamatukogu	Osalemine Põhjamaade raamatukogunädalal	26
Kostivere raamatukogu	Hommikuhämaruse muinasjutud	30
Paldiski Lrk	Põhjamaade raamatukogunädala üritused (2)	42
Vääna raamatukogu	Põhjamaade muinasjutt	
	Üritused	
Aruküla raamatukogu	E. Saare rahvamängud lastele	12
Lagedi raamatukogu	Eesti 100	20
Harku Raamatukogu	Koostööüritus Harku lasteaiaga „Laste Vabariik“: terviseemaline õppepäev	30
Harju MKRK	Kirjandusüritused (15) Laste ja noorte loomingu näitused (17)	426
Kehra raamatukogu	Märt Saare raamatu „Mann ja roosa rott“ esitus	34
Peetri raamatukogu	Muinasjututund/teatrietendus	
Oru raamatukogu	Ajarännak aastasse 1918	180
Jüri raamatukogu	Koostöös noortekeskusega: salakirja lahendamise võistlus, lauamängude õhtu, beyblade võistlus.	
Kose raamatukogu	Kose Muusikakooli ja 4b klassi õpilaste kontsert Kose raamatukogu sünnipäeval	79
Kose-Uuemõisa raamatukogu	Sõbrapäeva tähistamine	16
Kostivere raamatukogu	Muusikakooli kontserdid raamatukogus: „Hingedepäeva hommik muusikaga“ (2) Küünlapäevakontsert (2)	215
Aegviidu raamatukogu	Raamatuselja luule	11
Laulasmaa raamatukogu	100 lemmikraamatut	330
Laulasmaa raamatukogu	100 a koolielu (vanad õpikud, vihikud, diplomid, sullepead, koolivormid...)	
Maardu Lrk	Üritused-tähtpäevade tähistamised (10)	891
Saue Lrk	Eesti Vabariigi 100 pühendatud laste omaloominguliste luuletuste võistlus 1-5 klass.	49
Saue Lrk	LOEME 100 TUNDI EESTILE SÜNNIPÄEVAKS! Lugesime koos Saue Gümnaasiumi esimeste klassidega .	48
Lehola raamatukogu	Eesti 100 tähistamine Loeng õpilastele Eesti ajaloost.	30
Padise raamatukogu	Hõimupäeval hõimurahvaste ja nende kirjanduse tutvustamine	
Paldiski Lrk	Teemaüritused-EV100;Paldiski 300;Pärimuskultuur(3)	229
Raasiku raamatukogu	Lastehommik Heli Karu laululastega	50
Riisipere raamatukogu	Jutustame oma lemmikmuinasjutte (jõuluüritus)	32

Saku vallaraamatukogu	Raamatukogud-muuseumid-noored	38
Vaida raamatukogu	Rae Huvialakooli õpilaste kontsert (2) Lasteaia Pillerball laste advendikontsert	78 35
Viimsi vallaraamatukogu	Jõuluüritus „Jõuluvana loeb jõulujutte“	56
Randvere raamatukogu	Are Uderi monoetendus „Lopi ja Lapi“ (2.a, 2.b)	62
	Emakeelepäeva üritused	
Alavere raamatukogu	„Hiir hüppas, kass kargas“ – rahvaluule tutvustamine Eesti raamatu päeval	21
Kehra raamatukogu	Emakeel, eesti keel – kõnekäänud	21
Kehra raamatukogu	Emakeel, eesti keel – luuletused emakeelest	18
Aegviidu raamatukogu	Emakeelepäev lasteaias	30
Oru raamatukogu	Emakeelepäeva kirjanduskohvik	147
Maardu Lrk	Emakeelepäev On kõigil oma emakeel, minu oma eesti keel	68
Padise raamatukogu	Emakeelepäev	
Saku vallaraamatukogu	LA-dele emakeelepäeval raamatukogus(2)	33
Saue Lrk	Emakeelepäev – minu armas sõna	24
Randvere raamatukogu	Emakeelepäev(3)	44
Kiili raamatukogu	Emakeelepäev – mis päev see on?	12
	Näitused	
Harju MKRK	Raamatunäitused lastele (6)	
Harju MKRK	Raamatute väljapanekud (3)	
Harju MKRK	„Minu kogu“ näitused (2)	
Kiili raamatukogu	„Kunst raamatukokku“(5)	43
Laitse raamatukogu	Väljapanekud(4)	
Kose raamatukogu	Laste omaloomingu näituse ``Minu raamatukogu`` almanahhi tutvustamine	152
Kose raamatukogu	Neljandate klasside käsitöönäituse avamine	50
Laulasmaa raamatukogu	Kunstiringi õpilastööde näitus Eesti Vabariik 100	
Maardu Lrk.	Näitused (8)	364
Saue Lrk	Raamatunäitused lastele(12)	
Paldiski Lrk	Raamatute väljapanekud lastele(6)	
	Tegevused,ekskursioonid,raamatukogutunnid	
Harju MKRK	Ekskursioonid, kunstitunnid (26) Kasutajakoolitus (10)	405 143
Laitse raamatukogu	Lasteaia ekskursioon raamatukokku	18
Kehra raamatukogu	Eesti loomamuinasjuttude tutvustamine lasteaedadele (3) Suvelugemise programmi pidulik lõpetamine	57 15
Laulasmaa raamatukogu	Väljasõit E.Vilde majamuuseumisse	32

Aegviidu raamatukogu	Raamatukogu tutvustav üritus 1. klassi lastele	7
Kose-Uuemõisa raamatukogu	Infokirjaoskuse päev algkooli õpilastele	68
Kostivere raamatukogu	Raamatukogutunnid (6)	90
Loo raamatukogu	Raamatukogutunnid	152
Saue vallaraamatukogu	Laagri kooli õpilaste kasutajakoolitus (5)	134
Saue vallaraamatukogu	Raamatukogutund lasteaiale (4)	64
Hüüru raamatukogu	Raamatukogutund lasteaiale	15
Tabasalu raamatukogu	Raamatukogu kasutamise koolitus lasteaialastele	69
Vaida raamatukogu	Raamatukogutunnid(7)	90
Viimsi vallaraamatukogu	Raamatukogutunnid(8)	160
Randvere raamatukogu	Raamatu soovitus(4)	87
Vääna raamatukogu	Raamatupidu	18

LISA 5. Raamatukoguteeninduse maakondliku koordineerimise ülesannete täitmine.

2018. aasta oli haldusreformi järgne aeg. Tekkis 2 uut suurt valda: Saue vald ja Lääne-Harju vald. Nende valdade raamatukoguteeninduses toimunud muudatused vajasis sisseelamiseks aega, esialgu tuli tegeleda organisatsiooniliste küsimustega, raamatukogud vajasis abi muudatuste sisseviimiseks. Liitumata omavalitsuste raamatukoguteenindus jätkus stabiilsena. 2 väikest Kuusalu valla haruraamatukogu suleti.

2018. a raamatukogude põhinäitajad olid suhteliselt stabiilsed, kasutajate arv suurenes 5%, laenutuste arv vähenes 0,3%, külastuste arv vähenes 0,8%.

Põhiteemad oli EV 100 ja pärandkultuur, jätkus noorte kunstiprojekt „Noor loo, too kunst raamatukokku“.

Täienduskoolituste teemad olid senisest laiemad, lisaks erialastele koolitustele osaleti õiguslaste, tööohutuse, elanikkonna kaitse, andmekaitse, küberturbe koolitustel. Kaadrivahetus oli suurem kui varasematel aastatel, puudus on eriharidusega töötajatest.

Harju Maakonnaraamatukogu korraldas ja koordineeris 4 õppepäeva, vahendas kõiki olulisi koolituspakkumisi, külastati raamatukogusid erialase nõustamise eesmärgil. Koostati raamatukogude teenusnäitajate analüütilised võrdlustabelid 2012- 2018, mis võimaldasid hinnata raamatukogude tegevust ja kavandada arenguplaane. Oluline on ka järgnevatel aastatel kogude korrastamine, komplekteerimise ja säilitamise põhimõtete väljatöötamine, kogude ühiskasutus. Kogudest kustutati 65% enam teavikuid kui 2017. a. Riigi toetus teavikute soetamiseks kasvas 2,8 %, KOV-de eelarve 2,5 %. RVL teenused kasvasid 37,4%.

Koostajad: Rutt Enok, Reet Altma, Lea Mäeste
Direktor : Rutt Enok

15.veebruar 2019